

[Udenrigsministeren.]

dels fordi en formulering, der mere drejer sig om de udenrigspolitiske mål, mere er i overensstemmelse med den værdighed, som bør være knyttet til en folketingsbeslutning, der næppe bør have præg af mere taktisk bestemt polemik.

Ordføreren for forslagsstillerne (J. O.

Krag): Det var en meget fattig argumentation, udenrigsministeren fremførte på et par af punkterne. Det er selvfølgelig interessant, at når vi fra socialdemokratisk side har presset på for, at der skulle tages et dansk initiativ i konferencetanken, som udenrigsministeren kalder det, altså et dansk initiativ i den retning, at vi skulle stå som indbydere til og værter for en forkonference, så prøver udenrigsministeren ligesom at skyde os noget fordækt i skoene. Den socialdemokratiske tanke kan man ikke gå ind på, for nu vil socialdemokraterne jo holde USA udenfor. Altså spørgsmålet var: det, socialdemokratiet er ude på, er det i virkeligheden ikke at varetage kommunistiske landes interesser? Det kan den danske udenrigsminister naturligvis ikke indlade sig på. Ja men hvor i alverden har udenrigsministeren dækning for den tankegang?

Udenrigsministeren siger: jo, det har han, for vi — socialdemokraterne — har skrevet i forslaget — og det har jeg i øvrigt gentaget i min tale i dag — at det kunne være et antal lande, altså et begrænset antal lande, der indkaldtes til en forkonference. Det er rigtigt. Jeg sagde i min tale i dag, at man kunne indkalde alle lande, hvis man fandt, det var bedst, men man kunne også indkalde et antal håndplukkede lande til en forkonference, hvis man fandt, det var bedst, men hvor i disse formuleringer ligger den logiske mulighed for den slutning, udenrigsministeren forsøger, at så skulle USA skydes ud?

Blandt det begrænsede antal lande, man kunne indbyde til en forkonference, kunne USA da udmærket være ét. Noget af det,

jeg kunne tænke mig, var, at så beslægtede lande som de skandinaviske lande og Beneluxlandene forsøgte sig med en forkonference, men der er da intet, der udelukker, at også USA deltog sammen med disse lande, og at man her på et helt uformelt og foreløbigt grundlag prøvede at undersøge: hvornår bør sådan en konference afholdes? Hvilken dagsorden bør den have? Hvilke europæiske punkter egner sig, såfremt konferencen skal afholdes hurtigt, til at lægges i forgrunden under konferencens forhandlinger, og hvilke egner sig til en udskydelse? Vi har skam ikke haft i tankerne hermed at foretage et eller andet, der skulle indicere, at nu skulle USA lukkes ude. Hvorfor i alverden skulle vi det? Men jeg erkender, at man kunne også tænke sig forkonferencer, hvor USA ikke var med, og jeg ser ikke noget fordægtigt heri.

Man kunne f. eks. tænke sig en 10-lands-konference. Jeg går ud fra, at udenrigsministeren ved, hvem de 10 lande er — de 10 lande, der har en gruppe, som bl. a. mødes i forbindelse med FN-samlingerne, og som omfatter både Atlantpagtlande, Warszawa-pagtlande og neutrale lande. Her er USA ikke med, det erkendes, men det er Sovjetunionen heller ikke, så en konference af den karakter uden USA ville ikke præjudicere USAs deltagelse i den endelige konference. Og jeg vil da gerne, for at der skal være fuldstændig klarhed over det, og i håb om at kunne kaste ro ind i udenrigsministerens sjæl sige, at jeg kunne ikke forestille mig en europæisk sikkerhedskonference uden USAs deltagelse. USAs prioriteter i Europas skæbne er så betydelige, at det er klart, USA skulle med. Derfor synes jeg, at udenrigsministeren i sin argumentation skulle undlade den lille polemiske insinuation, at måske er meningen med det hele, at nu skal USA ud på en sidevej og helst ikke med. Det er absolut ikke tanken.

Det er heller ikke tanken, at man kun skal holde én forkonference. Man kunne, som jeg har antydnet her, holde én med amerikansk deltagelse og en anden, f. eks.